

SIYASİ PARTİLERİN VE TÜRKİYE'NİN DÜNYA AYDINI PROBLEMİ

" Dünya aydını" denen kesimden nasibini az alan siyasi yapılanmalar ve onların tabii kaynağı olan toplumumuzda bir kıtlık yaşıyoruz. Aslında, bu sıkıntı cumhuriyetin ilk yıllarından beri yaşanmakta.

Bizim evren anlayışımızı anlatan aydınımız, Dilli Dilaverlerimiz çok ama, tezlerini dünyaya duyurabilen yeteri kadar dünya aydınına sahip değiliz. Olsaydık, onların siyaset dünyasına sızanlarını veya liderleri ister istemez görecektik ve ürettikleri çözümlerden nasibimizi alabilecektik.

Dünya aydınlarımız oldu ama parmakla sayılacak kadar. Dünya aydını "çözümler üretip çabuk hayata geçirecek kapasitede bir insandır". Akademisyenler olarak buldukları üniversitelere ve Dışişlerine kendini hapsetmişler veya özel sektörde ekme peşinde koşmamışlar pek dünya aydını olamazlar. Dünya aydınları laf salatası değil, uygulanabilir çözümler üretirler. Turgut Özal bu tip bir yapıya sahipti. Kemal Derviş de bir dünya aydınıdır. Dünya aydını malını bilen ve malının reklam yollarını da iyi bilen kişidir. Bu anlamda ele alındığında Orhan Pamuk da bir dünya aydınıdır.

Dünya aydınları sıkıntımızı görünürde en çok son 40 yıldır ekonomik, sosyal ve askeri alanlarda işbirliği sıkıntıları olarak ABD ile yaşıyoruz ve ABD, Cüneyt Zapsu'nun değimi ile bizi kullanıyor ama biz onu kullanamıyoruz. Onlar bizim ruhumuzu okumuşlar, biz onların gaz pedalının yerini bilmiyoruz. İşte bu hüner, dünya aydını olmayı gerektirir.

İlk etapta, ABD ile olan problemlerimizin en kolay ve siyasi rant getirici çözümü, bir anti-sempatizanlık furyasına katılıp, parmaklarımızı Atlantik'in öbür ucuna doğrultmak. **Ancak, dünya aydınları olması gereken siyasi parti liderlerinden hiç birisi bu denklemin değiştirilebilmesi için kurnaz platformlar hazırlamamışlardır.** Hepsi kolay yolu ve popülisti seçmişlerdir. Ama geçmiş göstermiştir ki, gerçek liderler popülisti yeğleyenler ve anketlere göre hedef belirleyenler değil, **Atatürk gibi, Ronald Reagan gibi, Kennedy gibi, Turgut Özal gibi,** hedef belirleyip, hedeflerini popüler yapanlar olabilmişlerdir ve iz bırakanlar olmuşlardır. **Çünkü gerçek liderleri belirleyen asıl vasıf, taraftar ve takipçilerini, daha evvel bulunmadıkları yerlere götürmektir.**

Liderlerimiz aslında şunu bilip uygulamalıdır ki: Çağımızda iyi adam-kötü adam rollerine yer yoktur ve **çağımız, Petkim'i almaya çalışan Ermenilerin çoktan çözdükleri gibi bir yaratıcılık ve dünya aydınları çağıdır.** Medya'da yayınlanan "ABD dostumuz mudur, düşmanımız mıdır?" soruları yanlış olup, modern dünyada birbirini içeriden kuşatmak ve menfaat vardır, dostluklar düşmanlıklar yoktur.

ABD konusunda birer dünya aydını olması gereken liderlerimiz yine bilmeliydiler ki: II. Dünya Savaşı'ndan galip çıkışının ardından,1945 yılından itibaren ABD artık bir mega güçtür. Dünyanın kendisini çıkmazda bulan her ülkesi artık geleceğini Washington'da arar olmuştur ve başarılı dünya aydınları da bu geleceği Amerika aracılığı ve yardımı ile bulmuştur. Sadece iş başında olan yabancı liderler değil, ülkelerinde liderliğe savaşıyorlar da şu acı gerçeği net bir şekilde görmüşlerdi ki, Washington'un yönetenlerin düşüncelerini yönlendirebilmek, gelecekte ABD'den gelebilecek her tur askeri ve ekonomik işbirliğinin yolunu açmak, BM'de ABD desteğine sahip olmak, ancak **ABD'nin işleyişini öğrenmek ve onu içeriden lobcilikle kuşatmakla olmuştur.**

1960lardan itibaren Washington havaalanını bir kalabalık taksici durağına benzettiren bu yeni ortam bir çok ülke lideri için anlaşılması zor bir muamma idi. Koskoca Amerika'nın ucu bucağı görünmez politik gökkuşağı, onun bürokrasisi, ve onun içinde yer alan sayısız oyuncular, iki ana partiye ayrılmış meclisi ile nasıl gerçek bağlantılar kurup, nasıl gerçek iletişimler gerçekleştirebileceklerdi? **Amerika denen bu makine nasıl işliyordu?**

İşte **lobcilik** bundan böyle Washington'da iş becermek isteyen tüm yerli ve yabancı kitlelerinin artık yegane akıllıca ümitleri idi. Ve Amerika'da modern **lobcilik canavarı** böyle hayata gelmişti. Dünya arenasında kurda kuşa yem olmadan siyasi, ekonomik ve askeri başarılar elde etmek bu Amerikan canavarı ile yapılan ortaklığa bağlı idi. **Ama ve bu canavarı düzenli bir şekilde besleyerek ve onu kullanarak.**

Ben, bu gerçekleri görüp, Türkiye'nin çıkmazlarına çözüm getirecek dünya aydınları ile kendilerini çevrelemiş Türk liderlerini şu an göremiyorum. Dünya aydınları değil, dünya aymazları ile doluyuz.